

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26

Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 280/10**

mun. Chișinău

01.12.2020

Inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ion Crețu, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (2) și art. 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Diacenco Nadejda, născută la [REDACTED], IDNP-[REDACTED], domiciliată în [REDACTED] [REDACTED] deținând funcția de Director al grădiniței de copii "Zorenica" din s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 27.07.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 5444, potrivit căreia, *"A fost stabilit faptul că pe parcursul anilor 2018-2019 directoarea Diacenco Nadejda, a angajat mai multe rude în cadrul grădiniței "Zorenica", cum ar fi soțul [REDACTED] în calitate magazioner și paznic și nora [REDACTED] în calitate de magazioner și educator. În acest sens fiind anexate mai multe acte ce confirmă activitatea rudelor în cadrul grădiniței de copii "Zorenica"*.

Astfel, la 10.08.2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea mi-a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor cu nr. 20200210992.

Urmare a verificării prealabile, validând informațiile din sesizarea enunțată prin intermediul sistemului informațional automatizat e-Integritate, inspectorul de integritate a fundamentat bănuiala rezonabilă privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin emiterea actelor administrative/juridice în privința persoanei apropiate.

În acest sens, la 21.08.2020, conform procesului-verbal nr. 402/10, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dnei Diacenco Nadejda, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-10/3866 din 21.08.2020 (*recepționată, DS9350362789AS*), dna Diacenco Nadejda a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea

regimului juridic al conflictelor de interes și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Este de menționat că, la 11.11.2020 dna Diacenco Nadejda a făcut uz de drepturile sale și a făcut cunoștință cu materialele dosarului și cu sesizarea depersonalizată.

În urma consultării Registrului informațional de Stat „*Registrul de Stat al Populației*”, s-a stabilit că, dl [REDACTAT] IDNP-[REDACTAT] este soțul dnei Diacenco Nadejda, dna [REDACTAT] este nora dnei Diacenco Nadejda și respectiv dl [REDACTAT] este fiul dnei Diacenco Nadejda, astfel confirmându-se astfel relațiile de persoane apropiate „soț, copil și noră” în raport cu cei enunțați.

Conform art. 15 alin. (1) lit. b) din Codul educației al RM nr. 152 din 17 iulie 2014, *În conformitate cu structura învățământului, instituțiile de învățământ sunt: instituție de învățământ preșcolar – grădiniță de copii, centru comunitar de educație timpurie.*

În conformitate cu art. 21, alin. (1) din Codul educației, *instituțiile publice de educație timpurie și de învățământ extrașcolar (de nivel local) sunt înființate, reorganizate și lichidate de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi.*

Potrivit regulamentului tip de organizare și funcționare a instituției de educație timpurie aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 243 din 22 aprilie 2016, *directorul instituției de educație timpurie exercită conducerea executivă a instituției în conformitate cu atribuțiile conferite de legislația în vigoare, cu hotărârile Consiliului de administrație al instituției, cu prevederile Regulamentului și fișa de post, elaborată și aprobată de fondator.*

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Diacenco Nadejda, exercitând funcția de director al grădiniței de copii ”Zorenica” din s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, *deține calitatea de subiect al declarării averii și al intereselor personale.*

Conform răspunsului Primăriei s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, înregistrat în cadrul ANI la 17.09.2020 cu nr. 6944, s-a stabilit că, la 13.05.2015 prin ordinul Primarului nr. 61-p din 13.05.2015, dna Diacenco Nadejda a fost numită în funcția de director al grădiniței de copii ”Zorenica” din s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, funcție ce a deținut-o până la 01.09.2020.

Totodată, potrivit fișei postului dnei Diacenco Nadejda, prezentată conform răspunsului enunțat, în temeiul pct. 2, lit. d) *”Directorul instituției încheie contracte individuale de muncă cu personalul angajat, numește și eliberează din funcție personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic, conform legislației în vigoare”.*

Conform răspunsului Grădiniței de copii din s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, înregistrat în cadrul ANI la 04.11.2020 cu nr. 8338 și materialelor anexate la acesta, s-a constatat că dna Diacenco Nadejda, exercitând funcția de director al grădiniței de copii ”Zorenica” din s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, a aprobat cereri/demersuri, a semnat/emis acte administrative, a participat la luarea deciziilor și a încheiat acte juridice în privința persoanelor apropiate (soț [REDACTAT], noră [REDACTAT] și fiu [REDACTAT]), după cum urmează:

- *Ordinul nr. 01-f din 18.04.2017 cu referire la acordarea interimatului;*
- *Ordinul nr. 08-p din 18.04.2017 cu referire la angajare;*
- *Ordinul nr. 10-p din 02.05.2017 cu referire la angajare;*
- *Contractul individual de muncă nr. 05/17 din 02.05.2017;*
- *Ordinul nr. 04-f din 30.05.2017 cu privire la stabilirea sporului;*
- *Contractul individual de muncă nr. 09/17 din 01.07.2017;*
- *Ordinul nr. 01-b din 01.11.2017 cu privire la sistarea temporară a activității instituției;*
- *Ordinul nr. 19-p din 01.11.2017 cu referire la angajare;*

- *Ordinul nr. 4-p din 01.02.2018 cu privire la angajarea temporară prin cumul;*
- *Ordinul nr. 04-p din 05.02.2018 cu privire la acordarea concediului;*
- *Ordinul nr. 13-p din 24.04.2018 cu privire la sistarea temporară a activității instituției;*
- *Ordinul nr. 23-p din 03.09.2018 cu privire la angajarea temporară;*
- *Ordinul nr. 2-s din 03.09.2018 cu privire la acordarea concediului;*
- *Ordinul nr. 10-b din 01.12.2018 privind stabilirea graficului de acordare a concediilor;*
- *Ordinul nr. 25-p din 03.12.2018 cu privire la cumul de funcții;*
- *Ordinul nr. 01-f din 31.01.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 02-f din 31.01.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 03-f din 28.02.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 04-f din 28.02.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 06-f din 31.03.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 1-s din 01.04.2019 cu privire la acordarea concediului;*
- *Ordinul nr. 10-p din 01.04.2019 cu privire la revenirea la serviciu din concediu de maternitate;*
- *Ordinul nr. 07-f din 30.04.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 08-f din 30.04.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 09-f din 31.05.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 10-f din 31.05.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 17-p din 03.06.2019 cu privire la demisie;*
- *Ordinul nr. 11-f din 30.06.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 12-f din 31.07.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Contract individual de muncă din 01.08.2019;*
- *Ordinul nr. 18-p din 01.08.2019 cu privire la angajare;*
- *Ordinul nr. 01-f din 01.08.2019 cu privire la plata premiului anual;*
- *Ordinul nr. 14-f din 29.08.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 15-f din 29.08.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 16-f din 30.09.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 17-f din 30.09.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 2-f din 20.10.2019 cu privire la stabilirea plății de compensare;*
- *Ordinul nr. 18-f din 31.10.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 19-f din 31.10.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 20-f din 30.10.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 21-f din 30.11.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 25-p din 02.12.2019 cu privire la acordarea compensației;*
- *Ordinul nr. 22-f din 30.12.2019 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 23-f din 30.12.2019 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 03-f din 31.01.2020 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 02-f din 31.01.2020 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 05-f din 29.02.2020 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. C din 18.03.2020 cu privire la acordarea concediului;*
- *Ordinul nr. 07-p din 01.04.2020 cu referire la rechemarea din concediu;*
- *Ordinul nr. 06-f din 30.04.2020 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 07-f din 30.04.2020 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 08-f din 29.05.2020 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 09-f din 29.05.2020 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*

- *Ordinul nr. 11-f din 30.06.2020 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță;*
- *Ordinul nr. 12-f din 30.06.2020 cu privire la stabilirea sportului cu caracter specific;*
- *Ordinul nr. 06-O din 01.07.2020 cu privire la acordarea concediului neplătit;*
- *Ordinul nr. 14-f din 31.07.2020 cu privire la stabilirea sportului pentru performanță.*

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ***conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării (în numele dnei Diacenco Nadejda) are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;***

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării (în persoana dnei Diacenco Nadejda) ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării (în numele dnei Diacenco Nadejda), persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ***conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării (în persoana dnei Diacenco Nadejda) este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate (soț ██████████, noră ██████████ și fiu ██████████), persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.***

În conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Diacenco Nadejda, exercitând funcția de director al grădiniței de copii "Zorenica" din s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, ***era obligată să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.***

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ***conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării (în persoana dnei Diacenco Nadejda) de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).***

Conform art. 12 alin. (5) și (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ***Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului***

de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ținut conform anexei nr.4 de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice.

Potrivit art. 14 alin. (1)-(3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării (*în persoana dnei Diacenco Nadejda*), conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, *în persoana dnei Diacenco Nadejda*, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Totodată, conform art. 14 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul declarării *în persoana dnei Diacenco Nadejda*, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Conform răspunsului Primăriei s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, înregistrat în cadrul ANI la 17.09.2020, cu nr. 6944, dna Diacenco Nadejda nu a anunțat organul ierarhic superior despre conflictele de interese reale în care s-a aflat.

La 11.11.2020, dna Diacenco Nadejda a depus punctul de vedere, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 8606, în care a indicat că *"Nu a cunoscut despre obligativitatea declarării conflictelor de interese reale generate de angajarea rudelor în subordinea sa."*

Așadar, inspectorul de integritate nu poate justifica punctul de vedere al subiectului controlului deoarece, a priori necunoașterea legii invocate de subiectul controlului nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificare exonerării de răspundere generată de conflictele de interese abordate în prezentul control (*nemo legem ignorare censetur*), în contextul în care este axiomatic că relațiile sociale sunt guvernate de norme juridice, iar actele normative (în care sunt materializate normele juridice) indiferent de forța juridică și organul emitent, pentru asigurarea cunoașterii și opozabilității lor, se publică în corespundere cu art. 56 alin. (4) din Legea cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative), în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al RM sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale, prezumându-se cunoașterea de către toți destinatarii legii a regulilor de conduită impuse, informația fiind accesibilă publicului.

Afirmațiile exprimate în punctul de vedere al subiectului controlului nu pot exonera de răspundere pentru comiterea conflictelor de interese consumate, materializate prin nerespectarea întocmai a prevederilor art. 12 alin. (3)-(6), în coroborare cu art. 14 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că dna Diacenco Nadejda, exercitând funcția de director al grădiniței de copii "Zorenica" din s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, a încălcat regimul juridic al conflictelor de

interese, manifestat prin nedeclararea în modul și în termenul corespunzător a conflictului de interese real și respectiv nesoluționarea acestuia prin abținere. În final consumând conflictele de interese prin rezolvarea cererilor, participarea la luarea deciziilor, emiterea actelor administrative și încheierea directă a acelor juridice în privința persoanelor apropiate (soț [REDACTED], noră [REDACTED] și fiu [REDACTED]), conform celor enunțate.

Având în vedere cele stabilite, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (7) și (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că Diacenco Nadejda, ex-director al grădiniței de copii "Zorenica" din s. Ciobanovca, r-nul Anenii Noi, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese real și nesoluționarea acestuia prin abținere. În final consumând conflictele de interese prin rezolvarea cererilor, emiterea actelor administrative și încheierea directă a acelor juridice în privința persoanelor apropiate (soț [REDACTED], noră [REDACTED] și fiu [REDACTED]), menționate în prezentul act de constatare.

2. Se decade, dna Diacenco Nadejda, din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

3. Se înscrie dna Diacenco Nadejda în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se aduce la cunoștința dnei Diacenco Nadejda actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3.

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Ion CREȚU

"COORDONAT"
